

■ Dungz Yij raiz Veiz Yinyiz hoiz

Ngoenz doxiu gig vaiq couh daengz lo, gou romhromh couh daengz aen dou hung naj baicuzsoj caj Ahgungh. Riengz gvanbaz Ahgungh caez daeuj haenx, lij miz boux cunhgan guh vunzcingq haenx caeuj yahciepseng.

Yahciepseng dwg gux iq Ahgungh. Gux iq de vunz gig bakbyot, sing goksat, gangjvah vaiqbyobbyob, de caeuj gvan de youq Bazhih Yangh hai aen cangj iq gyagoeng faex ndeu, ndwenngoenz gvaq ndaej swnhsetset, gangjvah hix miz daej. Gux iq naeuz, gizsaed lwg dwg Ahgungh gag ciepseng, hoeng swheij mbouj ndaej cingqmingz swheij, ndigah de daeuj bang Ahgungh guhcingq. Youq Lijhuz Yauzczu Yangh, haujlai mehmbwk cungj youq ranz seng lwg. Mizmbangj dwg yabuz ciepseng, mizmbangj dwg mehmbwk miz gingniemh ndaw mbanj bang ciepseng, mizmbangj engqlij dwg youq mwh youq gwnz bya guh hong liux, dauq ranz daengz dingz roen couh seng lo. Yabuz Ahgungh gaenq mbouj miz gvaq, seng lwg ngoenzde henz ndang cingqngamj mbouj miz vunz, lwgneyz song sam bi youq henz hix bang mbouj ndaej gijmaz. Ndei couh ndei youq Ahgungh gaenq seng gvaq geij boux lwg, sug seng. De nyaenx in swheij bwh raemxndat, bwh ndei sujbaq duk lwg, buhvaq lwgnding caeuj faggeuz, liux le ninz youq gwnz mbonq caj bak rongz hai caez. Baez dem baez indot, Ahgungh haenqrengz couh aengq ok lwg daeuj lo.

Mwh dou haeuj daengz baicuzsoj, ndaw ding cungj dwg gij vunz daeuj hwnj hugouj lwgneyz ngamq seng, gizgiz cungj dwg haj roek boux vunz gyonj youq ganggoj caj dwk. Boux gunghcoz yinzyenz depgyawj aen daiz banhsaeh haenx cingq dwk dienhvah yunghrengz gangj, lumj dwg heuh vunz gvaqdaej. De cuengq dienhvah liux le, cienj ndang coh bouxsai cungnienz baihhenz daenj buh Yauzczu ndeu naeuz, cunhgan han naeuz daeuj lo. Ciepdwk de lumjnaeuz miz ienq naeuz, mwngz naeuz ranz mwngz, guhlawz cungj dwg yienghneix, gaenq baez daihsam lo, baez daihsam daeuj gizneix guh bitloeg lo. Mwngz couh mbouj ndaej sou gij beizheiq hujdengdeng mwngz saek di? Lij caeuj cunhgan doxnyex, mwngz yawjyawj, ngoenzneix de cungj mbouj siengj daeuj bang mwngz guhcingq, lij ndei gou haxbaenh caeuj de gangj ndei lo, de yaep dem couh gvaqdaej. Mwngz naeuznaeuz, mwngz baenzlawz couh mbouj bae yihyen seng ne? Bouxsai cungnienz noenghnoengh nanghnangh naeuz, bae yihyen mbouj sai cienz ma? Youq gizlawz cungj dwg seng, vihmaz yaek bae yihyen sai cienz ienquengj……

Caj daengz dou banh hugouj ndei le, gaenq gvaqbae song aen cungdaez lo. Gou yienh bonj hugouj moq daengz gwnz fwngz Ahgungh, Ahgungh loq mbouj eiqsei riu lo,

约定的日子很快到了,我早早就到乡派出所大门前等待阿龚。与阿龚夫妇一起来的,还有作为证明人的村干和接生婆。

接生婆是阿龚的小姑子。小姑子十分开朗,声音洪亮,讲话语速极快,她与丈夫在八圩乡开了间小型木材加工厂,小日子过得顺畅,讲话底气也足。小姑子说,其实孩子是阿龚自己接生的,但自己不能给自己作证,所以她来帮阿龚作证。在里湖瑶族乡,许多妇女都在家生孩子。有的是家婆帮忙接生,有的是寨子里有经验的妇人帮忙接生,有的甚至是在山里劳作时回到半路上就直接生了。阿龚的家婆已离世,生育那天身边正巧没人,两三岁大的孩子在旁边也帮不上忙。好在阿龚已生过几个孩子,有经验。她强忍着阵痛给自己备了热水,准备好包孩子用的包巾衣物以及剪刀,然后躺在床上等待宫口全开。在一次次的阵痛中,阿龚使劲把孩子给推挤了出来。

我们进到派出所时,大厅里已排满了前来给新生儿上户口的人,到处都是五六个人聚拢一起边闲聊边等待。靠近柜台前的一位工作人员正大声讲着电话,像是在叫人过来。她挂了电话后,转身朝旁边穿瑶服的中年男子说,村干答应过来了。接着她像是埋怨,又像数落似的说道,你说你家,怎么老是这样子,已经第三次了,第三次来这里做笔录了。你这暴躁脾气就不能收敛些?还跟村干闹矛盾,你看看,今天人家都不想来给你作证,好在我刚才跟人家说好了,等会儿就过来。你说说,你们怎么就不能去医院生呢?中年男子嘟囔道,去医院不得花钱吗?在哪都是生,何必去医院花冤枉钱……

等我们办理好户口,已是两小时之后了。我把新户口簿递到阿龚手上,阿龚露出腼腆的笑容,眼睛里藏着一丝不易察觉的光亮,身子也如释重负般松弛起来。阿龚双手接过户口簿,说了句谢谢,接着把斜挂在背上的黑色网兜取了下来,打开收缩口,取出一个咖啡色的拉链小口袋,把户口簿小心翼翼地装进拉链口袋里,再塞回网兜里,然后拉紧收缩带,又背回到背上。

看着阿龚有些笨拙的动作以及微微隆起的肚子,我问阿龚,是不是又怀孕了?阿龚笑着点了点头。我叮嘱她,这个年龄生孩子也算高龄了,怕有什么闪失,临盆时一定要到医院,对大人和小孩都安全。阿龚满口答应,只是五个月后,她的孩子仍然是在家里呱呱坠地。

后来我才知道,这个孩子其实是阿龚的第七个孩子。阿龚从贵州嫁到广西南丹县八圩瑶族乡,生育了四个子女,二十八岁时丈夫病故,同村的一位妇人,也就是她现在的小姑子,把她介绍给自己的哥哥,于是,三十岁的阿龚从八圩瑶族乡改嫁到里湖瑶族乡。

如今,阿龚家已搬迁到朵努社区安置点了。朵努社区距离里湖街仅六公里,是南丹县2017年实施的“千家瑶寨·万户瑶乡”易地扶贫搬迁项目。当年,南丹县仅用不到一年的时间就建成了三百多幢十二万多平方米的易地扶贫搬迁安置房。这些两层半或三层的砖混楼房,以独幢或连幢的形式,并以土黄、暗红、浅橙为主色调,分布在G243国道两侧的山体上,每户分到的都是整幢的天地楼。朵努社区共安置了一千多户、六千多贫困人口,并以建设特色村寨及文旅融合为发展目标,提高贫困群众的生活水平。近年来,朵努社区获得“全国美丽搬迁安置区”“全国乡村旅游重点村”“全国易地扶贫搬迁后续扶持典型案例”“自治区民族团结进步示范区”“自治区乡村振兴改革集成优秀试点区”等国家级、自治区级多项称号。

saeq yawj cij raen lwgda de miz di rongh, ndang hix lumj soengsetset lo. Ahgungh song fwngz ciep bonjhugouj, gyo' mbaiq gou, liuxle dawz roengz aen daehlangj venj youq baihlaeng de, hai aen baknyup daeh, aeu ok aen daeh iq lahlen saek henjgeq ndeu okdaej, gig haeujsim cuengq bonjhugouj roengz aen daeh lahlen bae, youh oet dauq ndaw daehlangj, rag gaenj diuz sai nyup, youh aemq dauq baihlaeng.

Yawj Ahgungh miz di ndang mbouj bienh caeuj aen dungx de loq moj hwnjdaej, gou cam Ahgungh, dwg mbouj dwg youh mizndang lo? Ahgungh ngaekngaek riu. Gou daengq de, aen nienzgeij neix seng lwg hix suenq geq lo, lau miz gijmaz saeh, mwh yaek seng itdingh bae yihyen, doiq bouxlaux caeuj lwgneyz cungj ndei. Ahgungh naeuz baenz, cij dwg haj ndwen liux le, lwg de ciuqyiengh daejnge' nge youq ranz doekseng.

Gvaqlaeng gou cij rox, boux lwg neix dwg boux lwg daihaet Ahgungh lo. Ahgungh daj Gveicouh haq daengz Gvangsih Nanzdanh Yen Bazhih Yauzczu Yangh, seng le seiq boux lwg, mwh ngeihcib bet bi gvan de bingh dai, boux mehmbwk doengz mbanj ndeu, hix dwg seizneix boux gux iq de, gaisau de hawj daeggo swheij, yienghneix, Ahgungh samcib bi bide, daj Bazhih Yauzczu Yangh gaij haq daengz Lijhuz Yauzczu Yangh.

Seizneix, ranz Ahgungh gaenq beuj daengz dieg anceiq Dojnuj Segih lo. Dojnuj Segih liz haw Lijhuz cij roek goengleix, dwg Nanzdanh Yen 2017 nienz guh aen hanghmoeg senj dieg banggunz buen ranz “cien ranz mbanj Yauzczu · fanh hoh dieg Yauzczu”. Bihaenx, Nanzdanh Yen cij yungh mbouj daengz bi seizgan couh guhbaenz sam bak lai aen laeuz senj dieg banggunz buen ranz, gungh miz cibngeih fanh bingzfuengmij. Gij laeuz song caengz byongh roxnaeuz sam caengz ganghginh suijniz guhbaenz neix, aeu cungj fuengsik aen dog roxnaeuz aen caeuj aen doxrangh de, caemhcai q aeu namhhenj、hoengzlaeg、saek makdoengj damh guh saek, faenbough youq song henz gozdau gwnz bya G243, moix hoh faen ndaej daengx aen laeuz diendeih. Dojnuj Segih gungh anceiq le cien lai hoh、roek cien lai vunz gungzhoj, caemh aeu gensez aen mbanj daegsaek caeuj vwnzlij yungzhab guh fazcanj muzbyauh, hawj gyoengq ginzchung gungzhoj gvaq ndaej engq ndei. Gyawj geij bi neix daeuj, Dojnuj Segih aeundaej “daengx guek aen gih gyaunde i buen ranz anceiq” “daengx guek aen mbanj cungdenj lajmbanj lijyouz” “daengx guek senj dieg banggunz buen ranz liux aen anqlaeh denjhingz bangfuz” “swcigih minzczu doxgiet baenaj sifangih” “swcigih aen sawqdiemj maenhndei lajmbanj saenqhwn g gajgwz gyonjbaenz” daengj guekgya gaep、swcigih gaep lai aen cwnghueh. (2)